

مبانی حقوقی و فقهی اهدای جنین

در پرتو حقوق تطبیقی

www.ketab.ir

تألیف:

وحید زارعی

وکیل پایه یک دادگستری

کارشناس ارشد حقوق بین الملل

نسرتین بهرامی

وکیل پایه یک دادگستری

سرشناسه: زارعی / وحید

عنوان و نام پدیدآور:

مبانی حقوقی و فقهی اهدای جنین در پرتو حقوق تطبیقی / وحید زارعی - نسرين بهرامی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۲-۷۲۴-۵

مشخصات نشر: تهران- البرزفردانش ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۸۶ص-رقعی

موضوع: تلقیح مصنوعی انسان - قوانین و مقررات - ایران

Artificial insemination, Human -- Law and legislation -- Iran

موضوع: تلقیح مصنوعی انسان (فقه) - ایران

Artificial insemination, Human (Islamic law) -- Iran

شناسه افزوده: بهرامی - نسرين

رده بندی کنگره: ۴۱۰۸ KMH

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۱۶۰۴۹

عنوان: مبانی حقوقی و فقهی اهدای جنین در پرتو حقوق تطبیقی

نویسنده: وحید زارعی - نسرين بهرامی

مشخصات نشر: البرزفردانش ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۸۶ص-رقعی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۲-۷۲۴-۵

چاپخانه / صحافی: نگین

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

انتشارات البرزفردانش

تهران- ضلع شمال غربی پل سیدخندان- ابتدای خیابان شقایق- بن بست اول- بلاک ۲- واحد ۱۲

alborz۲۲ ۸۸۷۵۰۱@yahoo.com

۲۲۸۶۰۲۶۰- ۲۲۸۸۷۵۰۱

اینستاگرام: Chapeketab22860260

فهرست مطالب

۱.....مقدمه

فصل اول: تعاریف، مبانی و تاریخچه اهدای جنین /۱

۳.....مبحث اول: تعریف اهدای جنین

۵.....مبحث دوم: تاریخچه اهدای جنین

۱۰.....مبحث سوم: ضرورت تدوین و سابقه طرح قانون نحوه اهدای جنین

فصل دوم: مبانی و آثار حقوقی اهدای جنین /۱۳

۱۶.....مبحث اول: قانون نحوه اهدای جنین به زوجین نابارور

۱۸.....مبحث دوم: آیین نامه اجرایی قانون نحوه اهدای جنین به زوجین نابارور

۲۲.....مبحث سوم: موارد قوت و نوآوری قانون

۲۴.....مبحث چهارم: نواقص و ایرادات حقوقی

۲۴.....گفتار اول: ایرادا نسب و ارث

۲۹.....گفتار دوم: ایراد عدم رعایت مصلحت کودک

۳۱.....گفتار سوم: سایر ایرادات و نواقص

فصل سوم: مبانی فقهی اهدای جنین /۳۳

۳۷.....مبحث اول: حکم کلی اهدای جنین در فقه اسلامی

۳۷.....گفتار اول: مشروعیت مطلق

۴۰.....گفتار دوم: مشروعیت مشروط

- گفتار سوم: ممنوعیت مطلق..... ۴۱
- گفتار چهارم : دیدگاه توقف..... ۵۳
- مبحث دوم: پاسخ مراجع تقلید در خصوص اهدای جنین..... ۵۴
- گفتار اول : آیت اله یوسف صانعی..... ۵۴
- گفتار دوم : آیت اله سید علی سیستانی..... ۵۷
- گفتار سوم : آیت اله سید علی خامنه ای..... ۵۷
- گفتار چهارم : آیت اله ناصر مکارم شیرازی ۵۸
- گفتار پنجم : آیت اله حسین نوری همدانی ۵۹
- گفتار ششم : آیت اله لطف اله صافی گلپایگانی..... ۵۹
- گفتار هفتم : آیت اله حعفر سبحانی..... ۵۹

فصل چهارم : اهدای جنین در نظام حقوق تطبیقی / ۶۰

- مبحث اول : کشور های دارای نظام حقوقی رومی - ژرمنی..... ۶۱
- گفتار اول : فرانسه..... ۶۱
- گفتار دوم : روسیه..... ۶۲
- گفتار سوم: سوئیس..... ۶۲
- گفتار چهارم: آرژانتین..... ۶۳
- گفتار پنجم: سایر کشورها..... ۶۳
- مبحث دوم : کشورهای دارای نظام حقوقی کامن لا..... ۶۴
- گفتار اول : ایالات متحده آمریکا..... ۶۴

- گفتار دوم :کانادا..... ۶۵
- گفتار سوم : استرالیا..... ۶۵
- گفتار چهارم:انگلستان..... ۶۶
- گفتار پنجم : سایر کشورها..... ۶۶
- مبحث سوم: کشورهای دارای نظام حقوقی اسلامی..... ۶۷
- گفتار اول : جمهوری اسلامی ایران..... ۶۷
- گفتار دوم : سایر کشورها..... ۶۸
- نتیجه گیری..... ۶۹
- فهرست منابع..... ۷۳

آرزوی همیشگی بشر در طول تاریخ، تداوم نسل و تضمین تکرار حیات خویش در قامت نسل‌های آتی بوده است. گاه این خواسته با مانعی به نام «ناباروری» روبرو شده و چه بسیار خانمان‌هایی که به پای همین مانع فروپاشیده و چه بسیار کوره‌های عشقی که به واسطه همین «عیب» زوجین، به سردی گراییده است. امروز، آرزوی دیرین فرزندان شدن برای زوجین نابارور با کمک مداخله دانش پزشکی، دیگر دست‌نیافتنی نیست و این عیب دیرین، امروز «بیماری» نامیده می‌شود و درمانش هم در دسترس است. در این میان روش‌های درمان ناباروری، با مداخله شخص ثالث پیچیدگی‌هایی بی‌سابقه را موجب شده که به خاطر نوپیدا بودنش، هنوز کانون گفت‌وگوست و موافقان و مخالفانی در میان اندیشمندان علوم دینی و حقوقی دارد.

تلاش‌های گسترده پزشکان و متخصصین علم جنین‌شناسی جهت درمان ناباروری، شیوه‌های نوینی را برای رفع این معضل به ارمغان آورده است. یکی از این شیوه‌ها، باروری به روش اهدای جنین است. در این فرآیند به دلیل ناباروری زوجین، اسپرم و تخمک زوجین دیگری گرفته می‌شود و به واسطه لقاحی که بین آنها در محیط آزمایشگاه صورت می‌گیرد، تخمک‌ها بارور می‌شوند. سپس با کنترل و نظارت متخصصین، تخمک‌های بارور شده (زیگوت) در مدت زمانی حدود ۲۲ ساعت، شروع به تکثیر سلولی می‌کنند و در نهایت، وقتی که تخمک‌های بارور شده تبدیل به حدود ۶ تا ۸ سلول شدند (با توجه به اینکه در این نوع ناباروری رحم زن قابلیت بارداری دارد) جنین حاصل در مرحله ۸ سلولی یا فراتر از این، جهت رشد طبیعی خود به رحم زن منتقل می‌شود.